

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923202202
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6923202202.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov Mgr. Stanislavy Salajovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, sídlom 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, Prievozská 2, v konaní zast. Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, sídlom 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, Prievozská 2 proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, B., o zaplatenie 1.757,71 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 17Csp/12/2023 zo dňa 20. októbra 2023, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej „súd prvej inštancie“) žalobu žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaná má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobou doručenou súdu dňa 23.06.2023 sa právny predchodca žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, Paríž 750 09, Francúzska republika, konajúca prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.757,71 € s úrokmi a s úrokmi z omeškania.

3. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná uzatvorila s právnym predchodcom žalobcu zmluvu, na základe ktorej jej boli poskytnuté peňažné prostriedky, ktoré sa zaviazala splatiť vrátane dohodnutých úrokov a poplatkov. Zmluvu posúdil súd prvej inštancie ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej „Obchodný zákonník“) a ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej „Občiansky zákonník“), keďže ju žalobca uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná mala postavenie spotrebiteľa (fyzická osoba nekonajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti). Zároveň ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“), keďže ide o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Na základe toho musí mať zmluva náležitosti podľa Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch, podlieha režimu ochrany spotrebiteľa podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o spotrebiteľských úveroch.

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola uvedená nesprávna výška celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. Žalovaná sa zaviazala uhradiť 96 splátok po 49,30 Eur, čo spolu predstavuje 4.732,80 Eur. V zmluve ale bola uvedená celková čiastka k zaplateniu nižšia a to 4.508,16 Eur. Pre uvedenie nesprávnej čiastky, ktorú mala žalovaná zaplatiť, súd prvej inštancie konštatoval, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalším dôvodom, preto ktorý súd prvej inštancie uzavrel, že úver je bezúročný a bez poplatkov, je uvedenie nepravnej výšky RPMN v zmluve v neprospech spotrebiteľa. Vychádzal z toho, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola uvedená RPMN 11,46 % a pri výške úveru 3.000,- Eur, splátkach 49,30 Eur mesačne, splatných k 15. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná v nasledujúcom mesiaci po poskytnutí úveru a bez ďalších nákladov, ktoré majú byť za úver zaplatené, je výška RPMN viac ako 13 % (výpočtu RPMN vychádzali údaje 13,05 %, 13,08 %, 13,22 %).

5. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania napokon dospel k záveru, že celý úver sa doposiaľ nestal splatným, a to pre nedodržanie zákonných podmienok zosplatnenia úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, preto práva vyplývajúce z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemohli byť prevedené na žalobcu postúpením podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého postúpenie pohľadávky v takomto prípade je možné len, ak sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, čo v danej veci nebolo preukázané. Postúpenie predmetnej pohľadávky bolo v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho je neplatné. Žalobca v konaní netvrdil, ani nepreukázal, že žalovanej bola v zákonnej lehote doručená výzva na zaplatenie dlžných splátok s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru, a to napriek tomu, že ho súd prvej inštancie vyzval, aby popísal ako boli splnené zákonné podmienky podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nenadobudol predmetnú pohľadávku od pôvodného veriteľa, v dôsledku čoho mu nepatrí aktívna vecná legitímácia domáhať sa plnenia od žalovanej z titulu predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

6. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“) tak, že žalovanej, ktorá mala vo veci úspech v celom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. aby ho postupom podľa § 389 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP, tvrdil tak, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Žalobca v odvolaní argumentoval tým, že pokiaľ súd prvej inštancie zamietol podanú žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, potom poprel svoj vlastný právny záver vyjadrený v uznesení, ktorým pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu vstúpil žalobca. Podľa jeho názoru je podmienkou vyhovenia návrhu na zmenu strany sporu v zmysle § 80 CSP preukázanie prevodu alebo prechodu práva, je teda vylúčené, aby súd vyhovel návrhu na zmenu žalobcu, či žalovaného a následne už s novým žalobcom, či žalovaným, žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie pre neplatné postúpenie pohľadávky. Otázka platného postúpenia pohľadávky na žalobcu už bola súdom prvej inštancie právoplatne vyriešená uznesením, ktorým došlo k pripusteniu žalobcu do konania na strane žalobcu.

9. Ďalej žalobca poukázal na to, že do konania vstúpil až uvedeným uznesením dňa 07. 08. 2023 a o výzve doručenej dňa 04. 07. 2023 právnomu zástupcovi postupcu (pôvodnému žalobcovi) nemal vedomosť, a teda nemohol na ňu reagovať. Poukázal na znenie ospravedlnenia svojej neúčasti na pojednávaní, v ktorej konštatoval, že súd v priebehu konania neprezentoval pred stranami sporu žiadnu skutočnosť ako spornú, ani nevyzval žalobcu na preukázanie skutočností, ktoré by vnímal ako sporné,

v dôsledku čoho nadobudol očakávanie, že súd prvej inštancie považuje uplatnený nárok za dôvodný, a preto nemal dôvod produkovať ďalšie dôkazy. Z uvedeného dôvodu predložil v rámci odvolania výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky úveru, podací hárok, sledovanie zásielky, ktoré nepovažoval za novoty s odôvodnením, že nemal vedomosť o existencii výzvy súdu prvej inštancie na doručenie predmetnej výzvy, resp. spornosti toho či došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Žalobca mal za to, že nie z vlastnej viny nemohol tieto skutočnosti preukazovať a nebol mu v tomto zmysle vytvorený relevantný procesný priestor.

10. Žalobca ďalej namietal nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere z dôvodu nesprávnej výšky celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť a nesprávne uvedeného údaju o RPMN v neprospech spotrebiteľa. Poukázal na to, že podľa obsahu zmluvy, získanie spotrebiteľského úveru nebolo podmienené uzatvorením poistenia, pričom poistné do výpočtu celkových nákladov v takomto prípade z dôvodu jeho fakultatívnosti nevstupuje. Takto fakultatívne koncipované poistenie v zmysle § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch nie je zahrnuté do výpočtu celkových nákladov, a teda ani do RPMN. Na základe uvedeného výška splátky vstupujúca do celkových nákladov je ponížená o 10,74 €, t. j. splátka v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola vo výške 46,96 €. Ďalej poukázal na skutočnosť, že celková čiastka spojená s úverom je v prejednávacom prípade pri výpočte súdu vo výške 4 732,80 € oproti v zmluve uvedeným 4 508,16 €, v dôsledku čoho je aplikácia prísnej sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru voči veriteľovi zjavne neprimeraná. V zmluve je podľa jeho názoru správne uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ titulom úveru zaplatiť. Žalovaná nemohla byť v žiadnom prípade postupcom uvedená do omylu v otázke výšky svojich záväzkov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a súd prvej inštancie svojím rozhodnutím neprimerane prísne sankcionoval veriteľa za situácie, kedy zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Zároveň poukázal na to, že sa nemožno stotožniť s postupom súdu prvej inštancie, keď výpočet RPMN realizoval prostredníctvom voľne dostupných kalkulačiek, nakoľko možno mať dôvodné pochybnosti o tom, či takáto kalkulačka počíta RPMN zákonom predpokladaným spôsobom podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

11. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu tak ako ho zistil súd prvej inštancie, podľa ktorého dňa 19.09.2019 uzatvorila žalovaná s BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, Paríž 750 09, Francúzska republika, konajúca prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanej úver a žalovaná poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky. Podmienky úveru boli v zmluve dojednané nasledovne: účel úveru: bezúčelový, výška úveru: 3.000,- Eur, výška úrokovej sadzby: 10,90 % ročne - fixná, počet mesačných splátok: 96, zvolený súbor poistenia: štandardný, poplatok za poistenie: 4,99 %, poplatok za vedenie úverového účtu: 0,- Eur, výška mesačnej splátky: 49,30 Eur, RPMN: 11,46 %, odplata: 10,90 %, celková čiastka k zaplateniu: 4.508,16 Eur, priemerná RPMN: 8,33 %, splatnosť mesačnej splátky: 15. deň v mesiaci, splatnosť 1. splátky: 15. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bol úver dlžníkovi poskytnutý v dohodnutej výške, spôsob splácania úveru: prevodom z bankového účtu, spôsob čerpania úveru: jednorazovo bezhotovostne. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú, po dobu trvania záväzkov zo zmluvy. Podľa zmluvy dlžník prehlásil, že bol oboznámený s tým, že prístupenie k poisteniu schopnosti splácať pôžičku nie je podmienkou uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

13. Podľa amortizačnej tabuľky bola každá splátka úveru 57,70 Eur tvorená istinou a úrokmi v rôznych výškach, ktorých súčet bol 46,96 Eur a poplatku za poistenie 10,74 Eur.

14. Podľa výpisu z účtu žalovanej boli žalovanej poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 3.000,- Eur dňa 23.09.2019.

15. Právny predchodca žalobcu zosplatnil úveru k 27.04.2021 pre neplatenie splátok úveru žalovanou, čo oznámil žalovanej listom zo dňa 27.04.2021. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalovaná bola v omeškaní so splácaním splátok bezúročného úveru v období od decembra 2020 do apríla 2021. Možnosť zosplatnenia úveru bola medzi zmluvnými stranami dojednaná v čl. 3.4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého ku dňu účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru alebo odstúpenia od zmluvy alebo výpovede zmluvy je splatný celý dlh klienta voči banke.

16. Predmetnú pohľadávku postúpila spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.06.2023.

17. Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenej zmluvy o postúpení pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním tvrdené právo, respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej - existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej - existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009).

21. Postúpenie pohľadávky je zákonným inštitútom zmeny v osobe veriteľa, kedy veriteľ aj bez súhlasu dlžníka môže svoju pohľadávku postúpiť písomnou zmluvou inému. Popri všeobecnej úprave postúpenia pohľadávok obsiahnutej v ustanoveniach § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, pre určité druhy pohľadávok sú osobitnými právnymi predpismi ustanovené špecifické kritériá a obmedzenia vo vzťahu k možnosti a podmienkam ich zmluvného postúpenia tretej osobe. K takýmto osobitným pohľadávkami patria aj pohľadávky vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pre ktoré zákonodarcia s účinnosťou od 23.12.2015 v ustanovení § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. upravil, že práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere veriteľ môže previesť na tretiu osobu, len ak sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

22. Súd prvej inštancie, keďže žalobca nie je pôvodným nositeľom hmotnoprávneho nároku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý je predmetom sporu, sa tak správne v konaní zaoberal skúmaním vecnej legitímácie súčasného žalobcu a zameral pozornosť na vysporiadanie sa s otázkou dodržania zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Tieto hmotnoprávne podmienky pre platné a zákonné postúpenie pohľadávky musia byť splnené kumulatívne. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručенú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a s výslovným upozornením na možnosť veriteľa požadovať zosplatnenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu nesplnenia si povinnosti dlžníka.

23. Keďže žalobca v konaní nepreukázal výzvu, ktorou by jeho právny predchodca upozornil žalovanú ako dlžníčku na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka ani jej doručenie, odvolací súd ako správny posúdil právny záver súdu prvej inštancie, že právny úkon, ktorým právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru, je neplatný pre jeho rozpor so zákonom v dôsledku nedodržanie postupu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

24. Vzhľadom na absolútnu neplatnosť zosplatnenia spotrebiteľského úveru odvolací súd ako správny posúdil aj záver súdu prvej inštancie o tom, že zo strany právneho predchodcu žalobcu neboli splnené zákonné podmienky v zmysle § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom úvere pre postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, a preto je aj následný právny úkon - zmluva o postúpení pohľadávok pre jej rozpor so zákonom neplatným právnym úkonom. Keďže žalobca v konaní nemal aktívnu vecnú legitímáciu, t.j. nebol nositeľom hmotného práva, ktoré sa v konaní uplatňovalo, možno konštatovať, že zamietnutie žaloby ako nedôvodnej je výsledkom správneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie.

25. Odvolacia argumentácia žalobcu, že nemohol reagovať na výzvu súdu prvej inštancie, lebo vstúpil do konania až po tom ako bola realizovaná, je nedôvodná. Z § 80 ods. 3 CSP jednoznačne vyplýva, že ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu, teda vrátane procesných úkonov, ktoré v konaní dovtedy vykonal resp. nevykonal jeho právny predchodca. Z uvedeného dôvodu nie je možné pripustiť návrh žalobcu na vykonanie ďalšieho dokazovania výzvou s doručenkou, keďže by išlo v rámci odvolacieho konania o neprípustné novoty. Žalobcovi nebránila žiadna skutočnosť navrhnúť vykonanie týchto listinných dôkazov v priebehu konania pred súdom prvej inštancie. Takouto skutočnosťou nebol ani postup súdu prvej inštancie, ktorý (po tom ako bol žalobca riadne a včas predvolaný na pojednávanie, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a žiadal, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti) rozhodol vo veci v neprítomnosti žalobcu v neprospech žalobcu. Žalobcu v odvolaní argumentoval tým, že nadobudol objektívne očakávanie, že súd prvej inštancie považuje uplatnený nárok za dôvodný v celom rozsahu a nemá dôvod produkovať ďalšie dôkazy, pretože v priebehu konania neprezentoval pred stranami sporu žiadnu skutočnosť ako spornú. Odvolací súd v zhode s právnym názorom súdu prvej inštancie uvádza, že žalobcom navrhovaný postup nemá oporu v zákone. Súd pred pojednávaním strany sporu osobitne písomne neoboznamuje, čo je sporné a čo nesporné, ktoré dôkazy vykonaná, ktoré dôkazy nevykoná, ani nedáva predbežné právne posúdenie. Ak sú nejaké tvrdenia sporné alebo ak súd nepovažuje žalobu v celosti alebo z časti za dôvodnú, súd nie je povinný pojednávanie pre neprítomnosť žalobcu odročiť a dať mu možnosť vyjadriť sa. Žalobca mal v zmysle civilného sporového poriadku vytvorený dostatočný priestor na realizáciu svojich procesných práv, mal možnosť reagovať na výzvu súdu, príp. sa zúčastniť pojednávania. Zo strany súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, a za daných okolností žalobca nesie zodpovednosť za konečný procesný výsledok.

26. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že súd prvej inštancie poprel svoj právny názor, keď po rozhodnutí, ktorým pripustil zmenu na strane žalobcu, zamietol žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu. Súd prvej inštancie procesným uznesením sp. zn. 17Csp/12/2023-215 zo dňa 07. 08. 2023 pripustil v zmysle § 80 CSP, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu vstúpil nový žalobca. Z tohto procesného rozhodnutia nemožno vyvodiť, že súd prvej inštancie mal vyriešenú otázku aktívnej vecnej legitímácie a platnosti postúpenia pohľadávky. Takéto rozhodnutie v žiadnom smere neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej. Až následne došlo v konaní k dokazovaniu vo veci samej a skúmaniu, či sú splnené zákonné podmienky zosplatnenia a aktívnej vecnej legitímácie, vyplývajúce z charakteru spotrebiteľského úveru.

27. Vyššie uvedené závery súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie sú podľa odvolacieho súdu postačujúce na potvrdenie napadnutého prvého výroku rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správneho, preto sa osobitne nezaoberal správnosťou právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie v ostatnom rozsahu (napr. náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, otázka bezúročnosti a bezpoplatkovosti), ktoré bolo pre rozhodnutie nadbytočné.

28. Ako výrok závislý odvolací súd preskúmal i druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. V nadväznosti na vecnú správnosť prvého meritórneho výroku rozsudku súdu prvej inštancie, je potom vecne správny aj závislý druhý výrok, ktorým súd prvej inštancie v súlade so zásadou úspechu v spore vyplývajúcou z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP rozhodol o trovách prvoinštančného konania.

29. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Aj v tomto prípade bola žalovaná úspešná v plnom rozsahu, v odvolacom konaní jej však žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.